

НАШЕ ИСКУСТВО ПРИ РЕТЕНЦИЈА НА ПАРЦИЈАЛНИ СКЕЛЕТИРАНИ ПРОТЕЗИ БЛОК-СИСТЕМ

И. Богдановски, М. Филјански, Т. Галев, Е. Петкова,
Д. Велевски, П. Шуков, М. Камчев

Се опишува изработката на скелетирани парцијални протези со систем на врски од контралатералната страна при Кенеди II и други екстремни случаи на протезирање, при што се обезбедува ретенција и стабилизација на парцијалните протези низ една крута врска на блок-систем од спротивната страна на забите.

Реконструкцијата и рехабилитацијата на цвакалниот апарат со парцијално протезирање е еден од посложените видови на протетска терапија. Со неа се обезбедува естетско, фонетско, и функционално единство (Бабиќ)¹.

Со парцијалните подвижни протези функционална стабилност се обезбедува преку преостанатите природни заби. При тоа се реализираат одредни решенија за намалување на подвижноста на парцијалните протези за да се избегне трауматизирањето на гингивалното ткиво и природните заби. Со тоа се постигнува функционална и биолошка целина која му дава психички мир на пациентот. (Бјерн)².

За постигнување на ова биолошко единство се користат разни видови куќички како Фошер, Акерс, Жилет (Сувин)³.

Со пронаоѓањето и усовршувањето на техниката на лиење почнува примената на лиените куќички.

Роч прв го применува тој метод. Тој изработил систем на дводелна куќичка за ретенција. Џексон почнува со изработка на куќички за фиксација при затворен низ на заби — Кенеди IV и кај едностранни беззаби седла, Кенеди II, при што користел два интердентални простори за ретенција.

Бонвил конструирал куќичка што преминува преку еден интердентален простор — рацете на куќичката опфаќаат два заба.

Современите лиени куќички се изработуваат по систем на Неј, со комбинација и модификација на разни видови дотогаш познати куќички: Роч, Жилет, Бонихард. Неј куќичките се точно пресметани и одмерени конструкции за секој протетски случај со одреден оптимален облик. Овие куќички опфаќаат 3/4 од обемот на забот. Таквото опфаќање го спречува едностраното оптоворување и инклинирање на забите (Шулц) ⁴.

Вака модифицираните куќички широко се применуваат во изработката на скелетирани парцијални протези.

За да се избегне нестабилноста на парцијалните протези што се јавува кај Кенеди II, се применува ретинирање со блок—систем на куќички. Кај парцијалните скелетарни протези со блок—систем куќички стабилноста треба да се разгледа како еден од факторите во определувањето на видот на подвижните парцијални протези. При тоа, за да се постигне максимална (тродимензионална) стабилност, треба да се користи максималниот контакт на блок—системот преку преостанатите природни заби, коронки, делни коронки и инлеи. Тој начин на ретенција на скелетарните парцијални протези води контрола и насочување на ротационите движења што се јавуваат наместо како придружна појава при изработка на парцијалните протези. Се одредува правец на влегување во однос на оската, за да не излегува од лежиштето кон оклузално дисталното терминално седло.

Со блок—системот на куќички се заштитува пародонталното ткиво и се намалува можноста на притискање—набивање на базата.

Наш материјал

На нашата клиника имаме изработено повеќе случаи на парцијални скелетарни протези со унилатерално слободно терминално безабно седло при што обезбедуваме ретенција и стабилизација на парцијалните протези со блок—систем на куќичките. Имам изработено 21 случај на овој вид протези. Поради тоа, издвојуваме само некои од овој вид на протезирање што ги прикажуваме на Сл. 1, 2, 3 и 4.

Резултати и дискусија

На контролните прегледи кои ги вршиме на пациентите по носењето на протезите, а уште и при поставувањето, можеме да констатираме дека нашите куќички во блок-систем на ретенција и стабилност му овозможуваат на пациентот една функционална сигурност која овозможува пациентот да се чувствува како да има природни заби во устата. Ова нешто го толкуваме со фактот дека блок—системот на куќичките обезбедува една цврста врска при што ја намалува подвижноста на протезата во усната празнина и обезбедува тродимензионална стабилност и сигурност, а ги ограничува транслаторните движења. Движењето на протезата може да се појават само делимично на контралатералната страна, на слободното седло а што е резултат на резилиенцата на лигавицата.

Во нашите случаи со овој систем на ретенција е обезбедена адекватна должина на ретенциониот дел колку што изнесува должината на слободното седло. На овој начин покрај ретенцијата и стабилизацијата, а низ смалена подвижност на протезите, обезбедуваме превенција на пардонталниот апарат во прв ред периодонциумот и ја намалуваме можноста од компресија и набивање на седлото во меките делови.

Блок—системот на ретенцијата обезбедува взаемно дејство со забите при што не предизвикува потешки периодонтални промени.

Кучкичките што се реализираат пред слободното седло преку стабилизатори и ретентивни елементи го опфаќаат забот од повеќе страни, а дејството на силата и нејзинот интензитет се намлуваат како резултат на две сили што делуваат на забот од спротивен правец. Самата кучкичка пред терминалното седло е поврзана преку оддалечена мезијална спојка со скелетот на протезната база. На тој начин силата на цвакопритисокот од потпорниот заб се јавува како отпор на кучкичката и забите на протезата и делува како кочница — стрес бекер (кршач на притисокот (така го неутрализира прекумерниот товар врз забот или врз лигавицата.

Ова нешто не може да се реализира со било која жичана кучкичка. бидејќи нивната сила е послаба, а елементите што придонесуваат за негативно ортодонско дејство се елиминирани.

Заклучок

Од третираните случаи со овој систем на ретенција при скелетирани парцијални протези на мислење сме дека при случај Кенеди II и други екстремни случаи треба да се изработува блок—систем на ретенција, бидејќи се обезбедува една поцврста врска на спротивната страна од беззабниот простор, наедно и се намалува подвижноста на протезата и се обезбедува тродимензионалната стабилност и сигурност, а се ограничуваат трансаторните движења.

Литература

1. Б. Бабиќ — Скелетирана протеза. Медицинска книга Београд—Загреб 1970, стр. 83—101.
2. Бјорн: Стоматолошки гласник Србије, 1974. ванредни број, стр. 22—229
3. М. Сувин — Стоматолошка протетика, Школска книга, 1964 стр. 71—76
4. Schulz — Die arciale Protetheze Verlag neuer Merkur GMBH München 33—63.

Забелешка: сликите ќе бидат приложени при поднесувањето на темата.